

Sygn. akt I PK 274/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa L. W.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w M.
o przywrócenie do pracy i odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 maja 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu stronie pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z 12 września 2013 r., IV P (...), oddalił powództwo L. W. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w M. o przywrócenie do pracy (punkt II) i umorzył postępowanie w części dotyczącej roszczenia o zapłatę odprawy (pkt I).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł powód.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 6 marca 2014 r., VII Pa (...), oddalił apelację.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego wniósł powód, będący radcą prawnym, zaskarżając wyrok ten w całości. Skarga kasacyjna została oparta na podstawach: 1) naruszenia prawa materialnego, a mianowicie: art. 10 ust. 1 ustawy

z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, że przedmiotowa umowa stron została skutecznie rozwiązana 4 sierpnia 2011 r.; art. 45 § 1 k.p. przez przyjęcie, że rozwiązanie umowy o pracę z powodem było uzasadnione; art. 8 k.p. przez jego niezastosowanie; art. 18^{3d} k.p. w związku z art. 11³ k.p., przy zastosowaniu art. 18^{3a} k.p. w zbiegu z art. 18^{3b} k.p., przez błędne prawnie przyjęcie, że przy rozwiązaniu umowy o pracę nie nastąpiła dyskryminacja w stosunku do powoda, podczas, gdy powód ma nie tylko ukończone 65 lat, ale również od 1969 r. prowadzi Biuro Prawne „C.” i nie było żadnych trudności w zakresie przedłożenia takiej propozycji przez zakład pracy, jaką otrzymała Kancelaria Prawna Radcy Prawnego Ł. B.; dyrektywy 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.Urz.WE L.303 z 02.12.2000 r.), przez błędne przyjęcie prawne, że rozwiązanie umowy o pracę z powodem nie jest sprzeczne w żadnym stopniu z dyrektywą Unii Europejskiej oraz nie zachodzi żadna przesłanka nierównego traktowania powoda; decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 940/2011/UE z dnia 14 września 2011 r. w sprawie Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej (2012) przez błędne przyjęcie, że rozwiązanie umowy o pracę z powodem nie jest w sprzeczności z decyzją Parlamentu Europejskiego i nie narusza w żaden sposób zasady roku aktywności osób starszych i solidarności międzypokoleniowej, w stosunku do powoda; 2) naruszenia prawa procesowego, a mianowicie: art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 k.p.c., przez całkowicie błędne przyjęcie, że likwidacja etatu radcy prawnego i zmiana formy obsługi prawnej z zatrudnienia powoda na podstawie umowy o pracę na zawarcie umowy cywilno-prawnej z innym radcą prawnym prowadzącym kancelarię radcowską dała zmniejszenie kosztów działania pozwanego przez redukcję wydatków; art.382 k.p.c. w związku z art. 224 § 1 k.p.c. przez zamknięcie przez Sąd drugiej instancji rozprawy, mimo braku dostatecznego wyjaśnienia sprawy do jej rozstrzygnięcia, a to na skutek braku przesłuchania w sprawie radcy prawnego Ł. B. na okoliczność art. 65 § 2 k.c. oraz na okoliczność treści umowy na świadczenie usług prawnych między pozwanym i kancelarią Ł. B. oraz na

okoliczność treści umowy dzierżawy lokalu w budynku szpitalnym z kancelarią prawną Ł. B.; art. 6 k.c.

Konieczność przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił tym, że w sprawie istnieje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do udzielenia odpowiedzi na pytanie: czy art. 65 § 1 k.c. pozwala, w przypadku wątpliwości co do treści oświadczenia wynikającego z uchwały Zarządu Powiatu M. z 10 lutego 2010 r. wraz z Harmonogramem restrukturyzacji, interpretować je tak dalece rozszerzająco, że obligatoryjny termin zapisany w tym dokumencie, to jest 31 grudnia 2010 r., można interpretować niezgodnie z tym oświadczeniem organu Powiatu i przedłużać termin jego ważności w nieskończoność, czy też strony zainteresowane są związane tymi postanowieniami prawa miejscowego i skoro termin wygaś, również wygaśa przesłanka obowiązku rozwiązania umowy o pracę.

Skarżący podniósł, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne „w zakresie rozbieżności obowiązywania stanu prawnego identycznego w sprawie ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 26 października 2012 r., sygn. akt VI Pa (...), gdzie inny pracownik został przywrócony do pracy u tego samego pozwanego, podczas gdy w niniejszej sprawie nastąpiła rozbieżność w podobnym wydaniu wyroku Sądu drugiej instancji”.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego, ewentualnie o uchylenie i zmianę wyroku Sądu Okręgowego przez orzeczenie o bezskuteczności wypowiedzenia umowy o pracę i przywrócenie do pracy, zasądzenie odszkodowania za naruszenie zasady równego traktowania, orzeczenie o przywróceniu powoda do pracy na poprzednich warunkach oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Odpowiedź na skargę kasacyjną wniósł w imieniu strony pozwanej jej pełnomocnik, wnosząc o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Uzasadniając konieczność rozpoznania skargi kasacyjnej, skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to jest na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy również traktować wymagania konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) oraz 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla

rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymaganie to jest uzasadnione publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie nie dotyczy problemu ogólnej natury, który odpowiadałby konstrukcji zagadnienia prawnego z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Nie można przyjąć, że w rozpoznawanej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Jako zagadnienie prawne przedstawiono w skardze pytanie: „czy przepis art. 65 § 1 k.c. pozwala, w przypadku wątpliwości co do treści oświadczenia wynikającego z Uchwały Zarządu Powiatu M. z 10 lutego 2010 r. wraz Harmonogramem restrukturyzacji interpretować tak dalece rozszerzająco, iż obligatoryjny termin zapisany w tym dokumencie to jest 31 grudnia 2010 r. można interpretować niezgodnie z tym oświadczeniem organu Powiatu, i przedłużać jego termin ważności w nieskończoność, czy też strony zainteresowane, są związane tymi postanowieniami prawa miejscowego, i skoro termin wygaś, również wygaśa przesłanka o obowiązku rozwiązania umowy o pracę”. Przedstawione wątpliwości odnoszą się w istocie do ustaleń faktycznych Sądów obu instancji i to w bardzo specyficznej sytuacji faktycznej. Tymczasem z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że zagadnienie prawne jest to wiążący się z określonym przepisem prawnym problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także innych podobnych spraw (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51).

Ponadto, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia oczekiwań kierowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego do wnoszącego skargę kasacyjną profesjonalnego pełnomocnika. Brak w nim

jakiegokolwiek argumentacji jurydycznej, analizy różnych możliwości rozwiązania postawionego problemu, oceny dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, odwołań do poglądów doktryny czy wreszcie argumentów przemawiających za ewentualną zmianą dotychczasowej linii orzeczniczej. Argumentem podnoszonym przez skarżącego na rzecz istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest zwrócenie uwagi na „rozbieżności obowiązywania stanu prawnego identycznego w sprawie ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 26 października 2012 r. sygn. akt VI Pa (...), gdzie inny pracownik został przywrócony do pracy u tego samego pozwanego, podczas gdy w niniejszej sprawie nastąpiła rozbieżność w podobnym wydaniu wyroku Sądu drugiej instancji”. Taki argument nie odnosi się w żaden sposób do jakiegokolwiek problemu, mogącego stanowić istotne zagadnienie prawne w sprawie. Sąd Okręgowy stwierdził przy tym, że sprawa VI Pa (...) z powództwa I. P. przeciwko Samodzielnemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w M. o przywrócenie do pracy dotyczyła innego stanu faktycznego i prawnego, w związku z czym nie miała żadnego wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy.

Powód, powołując się na istniejącą jego zdaniem potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, nie uzasadnia skąd potrzeba ta wynika i jakie wątpliwości natury prawnej powinny zostać wyjaśnione. Przedstawienie zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu pytania, którego rozstrzygnięcia dokonuje się przez wybór zaproponowanej odpowiedzi. Uzasadnienie przedstawionego zagadnienia prawnego powinno przedstawiać argumenty przemawiające za jednym z możliwych rozwiązań, nie jest natomiast wystarczające ograniczenie się do zaprezentowania własnego stanowiska, ani też zgłoszenie tylko zastrzeżeń do poglądu wyrażonego przez sąd drugiej instancji. W skardze kasacyjnej powoda powyższych elementów zabrakło.

Uzasadnienie skargi kasacyjnej zmierza w istocie do podważenia stanu faktycznego ustalonego przez Sąd drugiej instancji oraz wykazania błędnej oceny dowodów. Tymczasem, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy nie bada trafności ustaleń faktycznych sądu drugiej instancji ani dokonanej w obu instancjach oceny dowodów. Skarżący może przez wytknięcie

uchybień procesowych popełnionych przez sąd drugiej instancji, wskazując naruszenie konkretnych przepisów prawa procesowego, zmierzać do wykazania wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Nie może wykazywać sprzeczności ustaleń sądu z treścią zebranego materiału ani z powołaniem się na art. 233 § 1 k.p.c. kwestionować oceny materiału dowodowego.

Z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie, którymi Sąd Najwyższy byłby związany w razie przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), wynika, że 4 sierpnia 2011 r. pozwany wręczył powodowi wypowiedzenie umowy o pracę, w którym jako przyczynę zwolnienia wskazano likwidację stanowiska pracy powoda oraz powołano się m.in. na art. 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Sąd Okręgowy uznał za rzeczywistą i uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia powodowi umowy o pracę zmianę organizacyjną w strukturze zakładu pracy polegającą na likwidacji stanowiska pracy radcy prawnego. Zmiana formy obsługi prawnej pracodawcy (z zatrudniania „własnego” radcy prawnego na podstawie umowy o pracę na korzystanie z usług zewnętrznej kancelarii radcy prawnego) nie spowodowała zatrudnienia innej osoby na stanowisku radcy prawnego w miejsce zwolnionego powoda. Powód nie był dyskryminowany ze względu na wiek przy doborze do zwolnienia, ponieważ wiek nie był przyczyną jego zwolnienia – była nią likwidacja stanowiska pracy radcy prawnego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę. Sąd drugiej instancji uznał również za niezasadne twierdzenia powoda zmierzające do wykazania, że radca prawny Ł. B. wykonuje u strony pozwanej pracę na podstawie umowy o pracę. Zgodnie z poczynionymi w sprawie ustaleniami faktycznymi, obsługa prawna strony pozwanej jest realizowana przez radcę prawnego Ł. B. oraz jego współpracowników od 1 lipca 2009 r. na podstawie umowy cywilnoprawnej (tzw. outsourcing).

W związku z przytoczonymi ustaleniami faktycznymi, wiążącymi w postępowaniu kasacyjnym, nie sposób uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.